

Commissie Integriteit

datum 29 januari 2021
uw kenmerk
zaaknr. 2020-Z3658
documentnr. 2021-D7141
onderwerp Nadere specificatie protocol integriteit en communicatie

Geachte commissie,

Op 15 januari 2021 heeft u schriftelijk het verzoek van de voorzitter ontvangen om een integriteitsonderzoek te starten naar aanleiding van berichtgeving door onder andere NRC over grondtransacties in het Loobeekdal. Op 19 januari 2021 heeft u aangegeven deze opdracht te aanvaarden.

Ten behoeve van de integriteitsonderzoeken beschikt Waterschap Limburg over het *Protocol Begeleiding Integriteitsonderzoeken Waterschap Limburg 2019*. Dit protocol is geschreven voor die gevallen waarin een redelijk vermoeden bestaat van schending van bestuurlijke integriteit door een lid van het algemeen bestuur of een lid van het dagelijks bestuur.

In de aanloop naar de opdrachtverlening in deze casus hebben we gezamenlijk geconstateerd dat de nu voorliggende casus aan u vraagt om de werkwijze en daarmee de integriteit van de organisatie als geheel, inclusief haar medewerkers en bestuur(ders), tegen het licht te houden. Die vraagstelling vraagt, zo hebben we samen geconstateerd, om enkele aanvullingen en verduidelijkingen ten opzichte van het bestaande protocol.

In de afgelopen weken hebben wij in gezamenlijkheid met u reeds een aantal punten in het protocol aangevuld dan wel verduidelijkt om in deze casus te kunnen komen tot een opdrachtaanvaarding en daarmee start van het onderzoek. Het gaat dan concreet om een drietal aanscherpingen ten opzichte van de volgende punten het vastgestelde protocol:

- Melding na signaal;
- Meldpunt;
- Beoordeling integriteitsmelding.

Deze aanscherpingen zijn opgenomen in bijlage 1.

Om te borgen dat uw commissie de werkzaamheden toch op basis van een vooraf vastgelegde, transparante procedure kan uitvoeren, adviseer ik u om het vastgestelde protocol op een aantal



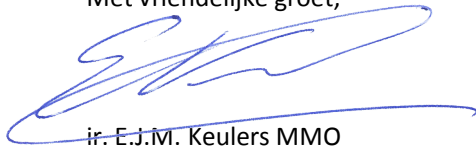
punten aan te scherpen, dan wel te verduidelijken conform het voorstel in bijlage 1. Dit voorstel is ter toetsing voorgelegd aan een integriteitsdeskundige van AKD.

In bijlage 2 heb ik de rollen in het proces verduidelijkt op basis van de in bijlage 1 gedane voorstellen. Geen onderdeel van het protocol, maar wel belangrijk voor u als commissie om uw werk in rust en onafhankelijkheid te kunnen verrichten, is de wijze waarop communicatie plaats vindt en de wijze waarop eventuele afstemming plaatsvindt over het onderzoek van de gemeente Venray naar dezelfde casus. Ik stel voor te kiezen voor de werkwijze zoals omschreven in bijlage 3.

Ik ga ervan uit dat deze uitwerking u ondersteunt om uw werkzaamheden in onafhankelijkheid en rust te kunnen uitvoeren. Gaarne verneem ik van u of zich kunt vinden in mijn voorstel, zoals opgenomen in de bijlagen, of dat u aanpassingen wenst door te voeren.

Daarnaast stel ik voor om na afloop van dit integriteitsonderzoek de ervaringen die u nu opdoet met zowel het protocol als de voorgestelde aanpassingen te evalueren.

Met vriendelijke groet,



ir. E.J.M. Keulers MMO
secretaris-directeur

Bijlage 1

Voorstel tot aanscherping en verduidelijking Protocol Begeleiding Integriteitsonderzoeken Waterschap Limburg 2019 ten behoeve van gebruik in casus Loobek

1. Signalering en melding (mogelijke) integriteitsschendingen

- Melding na signaal: ten aanzien van de melding geldt dat het integriteitsonderzoek niet is gestart naar aanleiding van een melding door een individu, maar naar aanleiding van publicaties in de pers. Om die reden is er geen sprake van een melder in de zin zoals bedoeld in het protocol. Passend in deze situatie is dat de voorzitter (dijkgraaf), die krachtens artikel 94 van de Waterschapswet de bestuurlijke integriteit van het waterschap bevordert, optreedt als melder én opdrachtgever.
- Meldpunt: de secretaris-directeur fungeert volgens het protocol als meldpunt en bevestigt de ontvangst van het signaal van een (mogelijke) integriteitsschending aan de melder. Gelet op de eerder geschetste rol van de voorzitter als melder én opdrachtgever vervalt in deze casus de bevestiging van ontvangst aan de melder.

2. Duiding en beoordeling melding

- Beoordeling integriteitsmelding: gezien het feit dat de voorliggende casus geen betrekking heeft op een individuele gedraging maar op de werkwijze en daarmee de integriteit van het waterschap als geheel, heeft de secretaris-directeur de in het protocol genoemde beoordelingsstappen niet doorlopen, maar is in samenspraak met de voorzitter besloten om direct over te gaan tot een verzoek om onderzoek aan de integriteitscommissie.

3. Voorbereiding feitenonderzoek

- Opdrachtformulering feitenonderzoek: om de rollen en verantwoordelijkheden goed te kunnen onderscheiden heeft de voorzitter besloten geen contacten te onderhouden met de (beoogde) externe onderzoeker; deze contacten liggen bij de commissie.
- Opdrachtverstrekking feitenonderzoek: om dezelfde reden als genoemd bij het vorige punt vindt de selectie van het onderzoeksbureau plaats door de commissie. De opdrachtverstrekking en vastlegging van de financiële verplichting geschiedt op de wijze zoals die regulier gebruikelijk is voor opdrachten.
- Kennisgeving: gezien het feit dat er geen sprake is van een melder in de zin van het protocol wordt voorgesteld dat de voorzitter de fractievoorzitters op de hoogte houdt van de start én de procesmatige voortgang van het onderzoek.

4. Uitvoering onderzoek

- Waarborgen voortgang onderzoek: de commissie is verantwoordelijk voor de voortgang van het onderzoek. De secretaris-directeur zorgt ervoor dat vanuit de organisatie alle medewerking wordt verleend die nodig is voor de uitvoering van het onderzoek.
- Rapportage feitenonderzoek: de onderzoekers bieden de rapportage aan aan de commissie. De bevindingen uit de rapportage feitenonderzoek worden door de commissie gebruikt bij de beantwoording van de voorliggende vragen en om aanbevelingen te doen met het oog op de toekomst.

5. Rapportage Commissie Integriteit

- Rapportage Commissie Integriteit: de uiteindelijke rapportage wordt door de commissie in concept formeel aangeboden aan de voorzitter die deze rapportage integraal en ongewijzigd voorlegt aan de leden van het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur adviseert de voorzitter die vervolgens, binnen een door de commissie te bepalen termijn, een reactie opstelt en aan de commissie toezendt. Vervolgens stelt de commissie de rapportage in definitieve vorm vast en biedt deze aan aan de voorzitter.

De rapportage bestaat uit een tweetal elementen:

- Oordeelsvorming voorliggende casus: de commissie biedt de rapportage formeel aan aan de voorzitter. De voorzitter legt deze rapportage integraal en ongewijzigd voor aan de leden van het dagelijks bestuur ter advisering over het al dan niet overnemen van het oordeel van de integriteitscommissie, waarna de voorzitter op basis van dit advies in zijn formele rol als opdrachtgever het oordeel van de commissie overneemt, dan wel gemotiveerd afwijkt van het oordeel;
- Aanbevelingen richting de toekomst: de voorzitter en het dagelijks bestuur vormen een gezamenlijk oordeel hoe om te gaan met de aanbevelingen richting de toekomst en hoe deze, voor zover ze worden overgenomen, te implementeren.

6. Behandeling rapportage Commissie Integriteit door algemeen bestuur

Het algemeen bestuur neemt kennis van de rapportage door de Commissie Integriteit en de reactie daarop door voorzitter en dagelijks bestuur. Vervolgens komt het algemeen bestuur tot een finaal oordeel over het handelen van het waterschap in deze casus.

Bijlage 2 **Verduidelijking rollen op basis van voorstel**

Voorzitter

- De voorzitter bevordert krachtens artikel 94 van de Waterschapswet de bestuurlijke integriteit van het waterschap en treedt daarom op als melder én opdrachtgever. De voorzitter heeft op 15 januari 2021 schriftelijk de opdracht gegeven aan de Commissie Integriteit om een integriteitsonderzoek te starten naar aanleiding van berichtgeving door onder andere NRC over grondtransacties in het Loobeekdal in Venray.
- De voorzitter informeert het dagelijks bestuur over de procesmatige voortgang.
- De voorzitter informeert de fractievoorzitters mondeling via het fractievoorzittersoverleg over de start én de procesmatige voortgang van het onderzoek.
- De voorzitter informeert het algemeen bestuur schriftelijk over de opdrachtverlening aan en de opdrachtaanvaarding door de commissie.
- Zodra de voorzitter het conceptrapport ontvangt, deelt hij dit integraal en ongewijzigd met het dagelijks bestuur.

Commissie Integriteit

- De Commissie Integriteit voert de door haar aanvaarde opdracht uit.
- De Commissie Integriteit komt met een advies gericht aan de voorzitter. Dit rapport bestaat uit twee delen:
 - Oordeelsvorming voorliggende casus;
 - Aanbevelingen richting de toekomst.

Dagelijks bestuur

- Het dagelijks bestuur heeft gedurende de looptijd van het onderzoek geen rol;
- Het dagelijks bestuur adviseert de voorzitter aangaande de oordeelsvorming rond de voorliggende casus;
- Het dagelijks bestuur neemt een standpunt in ten aanzien van de aanbevelingen richting de toekomst.

Algemeen bestuur

- Het algemeen bestuur vormt op basis van het eindrapport van de commissie en de reactie daarop van voorzitter en dagelijks bestuur een finaal oordeel over het handelen van het waterschap in deze casus.

Secretaris-directeur

- De secretaris-directeur fungeert volgens het protocol als meldpunt en bevestigt de ontvangst van het signaal van een (mogelijke) integriteitsschending aan de melder.
- De secretaris-directeur is conform het protocol verantwoordelijk voor de regie op het administratieve proces en de verslaglegging in alle fases.

Bijlage 3

Voorstel ten aanzien van communicatie

Ten aanzien de communicatie stel ik de volgende werkwijze voor:

Communicatie algemeen bestuur

- De voorzitter informeert de fractievoorzitters mondeling via het fractievoorzittersoverleg over de start én de procesmatige voortgang van het onderzoek.
- De voorzitter informeert het algemeen bestuur schriftelijk over de opdrachtverlening aan en de opdrachtaanvaarding door de commissie, alsmede over de stand van zaken rondom het onderzoek. Het algemeen bestuur ontvangt ook tussenproducten van de commissie, op het moment dat de commissie ze daarvoor vrijgeeft, te beginnen met de opdrachtaanvaarding.
- De voorzitter zendt de definitieve rapportage na afstemming met de commissie naar het algemeen bestuur; op het moment dat het oordeel van de commissie niet wordt overgenomen, wordt ook het concept-rapport van de commissie integraal gedeeld met het algemeen bestuur.

Communicatie aangaande het onderzoek

- De secretaris-directeur onderhoudt eventuele externe contacten, alsmede de contacten binnen de organisatie die nodig zijn om de commissie haar werkzaamheden te kunnen laten uitvoeren.
- Communicatie over het advies van de commissie richting dagelijks bestuur en algemeen bestuur, verloopt via de voorzitter.

Communicatie met gemeente Venray

- Naast het onderzoek door de Commissie Integriteit van Waterschap Limburg is ook de gemeente Venray een onderzoek gestart naar aanleiding van deze casus. Afstemming met de gemeente over opdracht en proces loopt via de secretaris-directeur en de gemeentesecretaris. Overige communicatie vindt op de bij het waterschap gebruikelijke wijze plaats.